

دخالت آمریکایی با پول سعودی، این بار ترکیه

انتخابات سوم تیر 97 ریاست جمهوری ترکیه به اندازه ای برای این کشور و حتی منطقه مهم و سرنوشت ساز به شمار می رود که به نظر می رسد کشورهای بسیاری از هم اکنون در تلاشند تا در نتایج این انتخابات تاثیر گذاشته و یا دست کم آرایش سیاسی در ترکیه را دستخوش تغییر کرده و توازن سیاسی را به دلخواه خود بر هم بزنند.

به گزارش آران نیوز: 'ایلنور چویک' مشاور ارشد رجب طیب اردوغان به تازگی با اشاره به دخالت برخی کشورها در انتخابات آتی ترکیه به صراحت از آمریکا نام برده و گفته که، 'آمریکا از الان قصد سایه افکنی در انتخابات را دارد'.
انتخابات زود هنگام ریاست جمهوری در ترکیه که بنا به دلایل مختلف قرار شد در 24 ژوئن سال جاری میلادی در این کشور برگزار شود، صرف نظر از چرایی برگزاری آن، به نظر می رسد تحولات مهمی را در ترکیه رقم بزند.
به دلیل اهمیت این انتخابات در یکی از بزرگترین کشورهای منطقه، کشورهای خاصی از هم اینک مایل هستند در تحولات ترکیه نقشی را بر عهده بگیرند.
از جمله این کشورها همانطور که مشاور اردوغان هم به آن اشاره کرد، آمریکا است.
بدون تردید واشنگتن مایل به سرمایه گذاری مستقیم در ورود به عرصه ترکیه نخواهد بود و به همین علت یکی از کشورهایی که می تواند بار مالی دخالت های آمریکا در ترکیه را مقبل شود ' عربستان ' است.
اما چرا آمریکا و عربستان در تلاش هستند تا در تحولاتی که شاید ' کنار رفتن اردوغان ' یکی از آنها باشد، این بار به گونه ای آشکارتر دخالت کرده و سناریوهای مختلفی را برای آنکارا تعریف کنند.
پاسخ به این پرسش می تواند تا حدودی روند تحولات ترکیه را تا سه ماه آینده مشخص تر سازد و جهت گیری این کشور را در دوران پسا انتخابات تا حدود زیادی در منطقه و جهان تبیین سازد.

**عوامل داخلی

در موشکافی روند تحولات چند روز گذشته در ترکیه به این نتیجه می توان رسید که جریانی قوی و منسجم علیه دولت کنونی ترکیه و شخص اردوغان در داخل این کشور شکل گرفته و روز به روز علاوه بر تثبیت و استحکام جایگاه خود، برای تاثیر گذاری بر انتخابات سوم تیر ماه از طرق مختلف تلاش می کند.
این جریان که مبنای کار خود را بر ملی گرایی بنا نهاده و خود را چپ میانه معرفی می کند، برای رسیدن به اهداف خود که همانا در وهله اول کنار راندن اردوغان از قدرت است، تمام تلاش خود را به کار خواهد بست تا با جلب حمایت عموم مردم به خواسته های خود برسد.
ائتلافی از طیف های مختلف جریان های سیاسی در ترکیه به رهبری خانم ' مرال آک شنر ' سیاستمداری که با افکار ملی گرایانه توانست خود را به عنوان رهبر این ائتلاف مطرح کند، در ترکیه شکل گرفت. این جمع که جریان جدیدی را در این کشور پایه ریزی کردند و خود را یک جریان نوگرا معرفی می کنند، خیلی زود توانستند بسیاری از سیاستمداران و فعالان سیاسی را به سمت خود جلب کرده و در حزبی به نام ' حزب خوب ' یا ' حزب نیک ' یکجا جمع کند.
وجود این جریان بدون تردید برای بسیاری از کشورها از جمله آمریکا و سعودی مطلوب بوده، چرا که آنها به کمک این جریان و حزب سیاسی نوگرا، در امور داخلی ترکیه از جمله روند انتخابات آتی این کشور تاثیر بگذارند.
این ائتلاف تلاش می کند تا با تغییر برخی ساختارهای اجتماعی از جمله تغییر در ترکیب کارگزاران دولتی در بخش های مختلف، موجبات تغییر فکری و ایدئولوژی حاکم بر جامعه را نیز تحت تاثیر قرار داده و با ترکیب ملی گرایی ترک با برخی باورها و سنت های به ویژه اسلامی، نوعی از ایدئولوژی چارچوب بندی شده و قابل کنترل را در ترکیه بنیانگذاری کند.
بنابراین از هم اینک باید این جریان را یکی از محوری ترین جریان های موثر در انتخابات آتی ترکیه به شمار آورد.

**عوامل خارجی

شواهد و برخی اظهار نظرها نشان می دهد که از هم اینک آمریکایی ها همانطور که گفته شد، دخالت های خود را برای تاثیر گذاری بر روند انتخابات آتی ترکیه آغاز کرده اند.
سعودی ها هم که پیش تر نقش شان در کودتای نافرجام 15 جولای 2016 علیه دولت ترکیه به اثبات رسیده بود، برای جبران شکست های قبلی خود، این بار با سرمایه گذاری مستقیم و کنار آمریکا برای تاثیر گذاری در انتخابات ریاست جمهوری ترکیه کمر همت را بسته اند!
بنابراین هم آمریکا و هم سعودی به این نتیجه رسیده اند که بر خلاف گذشته که به طور عمده تلاش می کردند تا نظامیان را با اهداف خود همسو کنند، این بار باید با کارت های مخالفین و سیاستمدارانی بازی کنند و که می خواهند در یک روند دموکراتیک دولت اردوغان را کنار بگذارند.
در همین راستا، ایلنور چویک مشاور ارشد اردوغان معتقد است که، از یک سو احزاب مخالف که شکست در انتخابات آتی را

قطعی می دانند، شروع به تحرکات همسو با غرب کرده اند و از سوی دیگر غربی ها به خصوص آمریکایی ها از برگزاری انتخابات زودهنگام در وضعیت فوق العاده ابراز نگرانی می کنند.

*چرا آمریکا و عربستان با برخی سیاست های اردوغان مخالف هستند

سه موضوع کردها، سوریه و جریان فتو اصلی ترین محورهایی هستند که ترکیه و آمریکا را در ماه های اخیر رو در روی یکدیگر قرار داده است.

آنکار معتقد است عوامل تروریستی مورد حمایت کاخ سفید از جمله گروه گولن و حزب کارگران کردستان ترکیه (پ.ک.ک) قادر به نفوذ به بدنه حاکمیت نیستند و نمی توانند تاثیر گذار باشند اما برای پیشگیری از هرگونه خرابکاری در روند این انتخابات، باید وضعیت فوق العاده همچنان برقرار باشد.

آنکارا همچنین اعلام کرده، وضعیت فوق العاده ای که در ترکیه به علت کودتای نافرجام 2016 برقرار شده، مادام که عوامل وابسته به فتح اله گولن که گفته شده این کودتا با رهبری وی صورت گرفته، همچنان در داخل ساختارهای حکومتی فعالیت دارند، برقرار خواهد بود.

این موضع ترکیه موجب شده تا آمریکا نیز آن را دستاویزی قرار داده و در مقابل سیاست های ترکیه بایستد، چرا که آمریکایی خواهان حذف وضعیت فوق العاده در ترکیه هستند.

بدیهی است آمریکایی ها به این علت می خواهند وضعیت فوق العاده در ترکیه لغو شود تا بتوانند از این طریق بر آرای مردم تاثیر گذاشته و عوامل خود را وارد مجلس و سایر مراکز تصمیم گیری کنند و به این ترتیب باز هم زمینه فتنه هایی جدید به مانند کودتای نافرجام 15 جولای 2016 را فراهم آورند.

آنکارا معتقد است که مقامات آمریکا یک رویکرد مخرب را در قبال ترکیه در پیش گرفته اند و ابراز نگرانی آنها درباره برگزاری انتخابات زودهنگام در ترکیه و تاثیر وضعیت فوق العاده، در فرایند دموکراتیک انتخابات بسیار مخرب خواهد بود.

از سوی دیگر عربستان نیز که اختلافات بسیاری با اردوغان دارد و وی را یک ' اخوانی ' می داند، هر چند تمام تلاش خود را در کودتای نافرجام 15 جولای 2016 به کار بست و میلیون ها دلار پول خرج کرد تا بتواند موجبات سرنگونی دولت ترکیه را فراهم سازد، و سرانجام هم نتوانست به این هدف خود برسد، این بار نیز با قرار گرفتن در کنار آمریکا و با ژست جانبداری از روند دموکراتیک! تلاش خواهد کرد تا با حمایت مالی از جریان نوگرا زمینه تضعیف دولت اردوغان را فراهم سازد.

امری که باید به انتظار نشست و تلاش این باره مخالفان و حامیان آنها را از نزدیک مشاهده کرد، تا مشخص شود که، آیا مخالفان نوگرا در ترکیه خواهند توانست با کمک یانکی ها و پول سعودی ها به هدف خود برای کنار راندن یا تضعیف اردوغان برسند، یا باید منتظر وقایع دیگری در این کشور بود؟

از : علیرضا جباری

ایرنا